

ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ЯК ПРОЦЕС АКТИВІЗАЦІЇ КОНКУРЕНЦІЇ

Останнім часом пострігається посилення залежності національних економік від процесів інтеграції та глобалізації.

Глобалізація, як геоекономічне явище виросло з регіональної інтеграції, реальної економічної залежності окремих країн, але принципово від неї відрізняється, бо при інтеграції зберігається ключова роль держав стосовно регулювання і підтримки бізнесу, а також відносна автономність національних економік.

Серед різних визначень глобалізації існують такі, прихильники яких намагаються вийти на визначений рівень політико-економічних узагальнень і прогнозів щодо майбутньої спрямованості глобалізаційних процесів. Так, Ян Шолте, узагальнює різні трактування «глобалізації» і зводить їх до п'яти наступних ключових згальноприйнятих визначень [2, р. 15-17]:

глобалізація як інтернаціоналізація,

глобалізація як лібералізація,

глобалізація як універсалізація,

глобалізація як вестернізація або модернізація,

глобалізація як детериторізація.

Глобалізація є процесом об'єктивним, обумовленим новим етапом розвитку світової економічної системи. В той же час на неї значною мірою впливають суб'єктивні чинники, якими є:

- 1) міжнародні фінансові, торговельні, економічні організації (МВФ, МБРР, СОТ, МОТ і ін.);
- 2) транснаціональні корпорації, транснаціональні банки і їх мережі;
- 3) регіональні економічні організації (ЄС, АСЕАН і ін.);
- 4) провідні країни світу (США, Китай і ін.);
- 5) окремі фізичні особи і політичні групи, інтереси яких зазвичай не

збігаються з глобальними тенденціями прогресивного світового розвитку.

Також існують сили, які блокують діяльність національних держав і міжнародних організацій по подоланню|здолаттю| негативних тенденцій в світовій економіці. Ці сили вийшли з-під контролю міжнародних організацій (Дж. Сорос в 1990-х рр. спровокував різку девальвацію данської крони, заробивши на цьому 2 млрд. дол.).

Особливістю світового економічного розвитку в умовах глобалізації є його нерівномірність як в часі, так і в просторі|простір-час|, яка характеризується:

- розривом в потенціалі економічного зростання|зросту| між Заходом і більшістю Півднних країн і Сходом (за винятком Китаю і Індії);

- переважним|гнітючим| пануванням США, як локомотиву світової економіки і фінансів;

- перетворення на рушійну силу глобалізації транснаціональних корпорацій, більшість з|із| яких по своїй приналежності є американськими.

У глобальному масштабі, не дивлячись на|незважаючи на| заклики|приводи| до змін світової фінансової архітектури і формування багатопольярного миру|світу|, планета як і раніше вважає за краще боротися з|із| кризою в умовах долароцентричної| системи. У цьому зацікавлені не лише|не тільки| США, але і Великобританія, ЄС, Японія і Китай, який почав|зачинав| просувати свою національну валюту як міжнародну розрахункову одиницю (через валютні свопи|своп-файли|).

Глобалізація фактично пробиває пролом в суверенітеті національних держав по все більшому спектру політичних функцій, що вимагає від них посилення взаємодії і утворення регіональних політичних і економічних блоків|.

Таким чином, глобалізація змінює|замінює| масштаби і умови суперництва, робить|чинить| конкурентну середу|середовище| надзвичайно рухливою|жвавою|, породжує глобальну конкуренцію, в умовах якої одні і ті ж фірми|фірма-виготовлювачі| конкурують між собою в будь-якій точці планети.

Література:

1. Акинина В.П. Современные вызовы трансформаций финансовой экономики: теоретическое эссе // Национальные интересы: приоритеты и безопасность – 2011 - №2 – с. 7-14.

2. Львов Д.С. Социально-экономическое положение в России и ее вклад в гармонизацию процессов мирового развития. В книге «Россия на пути к устойчивому развитию» - М.: МГИУ Правительства Москвы, Издательский дои НП, 2003. – с.23-32.

3. Akinin P.V., Akinina V.P. The Phenomenon of Financial Economics: Russian and the World Are incurrent Global Turbulence // CENTRAL EUROPEAN JOURNAL OF PUBLIC POLICY, Special issue on economic Crisis and Public Policy, vol.3. №2/2009, pp. 80-94.

Scholte, J. A. Globalization. A critical introduction / J. A. Scholte. - London: Palgrave, 2000. – 361 p.